

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Майя НІКОЛАЄВА

« 31 » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регулювання міжнародних економічних відносин
(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини
(код і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація: (за наявності) немає

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини
(назва ОПП/ОНП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Регулювання міжнародних економічних відносин». – Одеса: ОНУ, 2022. – 22 с.

Розробники: Ніколаєв Ю.О., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від 26 серпня 2022р.
Завідувач кафедри (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я Прізвище)

Погоджено із гарантом ОПІ (Наталія МАСЛІЙ)
(ім'я Прізвище)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від 30.08.2022р.
Голова НМК (Олег ХОРОШИЛОВ)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри світового господарства і МЕН

Протокол № 1 від 28 серпня 2023р.
Завідувач кафедри (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № від

Завідувач кафедри _____ (ім'я Прізвище)
(підпис)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочнна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини Спеціальність: 292 – Міжнародні економічні відносини Спеціалізації: - <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> (назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	4-й
		<i>Семестр</i>	
		6-й	7-й
		<i>Лекції</i>	
		18 год.	6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		18 год.	не передбачено
		<i>Лабораторні</i>	
		не передбачено	не передбачено
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	84 год.
Форма підсумкового контролю: <i>Залік</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - всебічне і глибоке розуміння студентами сучасних форм і методів процесу регулювання міжнародних економічних відносин та ролі економічних і правових інструментів в цьому процесі.

Завдання - оволодіння системою інструментів, норм і принципів інституційного регулювання міжнародних економічних відносин, які застосовуються на глобальному, регіональному, міждержавному (двохсторонньому і багатосторонньому) та національному рівнях.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) загальних (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

в) спеціальних (фахових) (СК):

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН 13 Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

РН 15 Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

РН 16 Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

РН 17 Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

РН 19 Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

РН 20 Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: діючі інструменти економічного та інституційного регулювання МЕВ; сучасні методи, норми та принципи, що визначають специфіку інституційного регулювання торгових, валютних, транспортних, інвестиційних, митних та інших відносин між відповідними суб'єктами МЕВ;

вміти: застосовувати та тлумачити матеріал даної навчальної дисципліни в процесі роботи за спеціальністю; проводити дослідження національних особливостей інституційного регулювання МЕВ і складати звіти за результатами таких досліджень.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методи інституційного регулювання МЕВ.

Тема 1. Митно-тарифні та нетарифні інструменти регулювання.

Угода ГАТТ. Тарифні інструменти торгової політики. Мита. Економічний зміст, види мит. Адвалорні, специфічні і комбіновані мита, особливі види мита. Митний тариф, види митних тарифів, принципи формування митного тарифу.

Ефективний тариф. Тарифна ескалація. Митна оцінка товарів. Митні тарифи і міжнародні зобов'язання. Нетарифні інструменти торгової політики. Технічні бар'єри в торгівлі. Заходи захисту внутрішнього ринку. Особливі умови торгівлі сільськогосподарською продукцією. Угода щодо санітарних та фітосанітарних заходів. «Добровільні» обмеження експорту, заборони експорту та імпорту. Податки як одна з форм нетарифного регулювання. Фінансові та валютні заходи в системі сучасного протекціонізму («валютні війни»).

Тема 2. Антидемпінгові, компенсаційні і спеціальні захисні заходи.

Заходи щодо захисту національного ринку в системі ГАТТ/СОТ та заходи по забезпеченню добросовісної конкуренції. Економічний зміст, цілі та економічне обґрунтування застосування заходів захисту ринку. Принципи застосування захисних заходів. Відповідні заходи в торгівлі. Поняття демпінгу. Економічні передумови і наслідки демпінгу, цінова дискримінація. Форми протидії демпінгу. Антидемпінгові заходи та антидемпінгові процедури. Субсидування, поняття субсидії та класифікація субсидій в СОТ. Економічні наслідки та способи протидії незаконним субсидіям. Проблема виявлення специфічної субсидії. Компенсаційні заходи. Спеціальні захисні заходи (safeguards) та їх застосування. Угоди СОТ щодо антидемпінгових, компенсаційних та захисних (спеціальних захисних) заходів. “Антидемпінговий Кодекс України” і його практичне застосування. Захист інтересів українського бізнесу в антидемпінгових розслідуваннях за кордоном.

Тема 3. Торговельні конфлікти та механізми їх розв'язання.

Міжнародні торговельні конфлікти, їх види та можливості розв'язання. Дозвіл торговельних суперечок на двосторонній основі. Переваги багатостороннього механізму дозволу торговельних суперечок. Правова основа вирішення торговельних суперечок в ГАТТ/СОТ. Загальні принципи вирішення спорів. Способи вирішення торговельних суперечок. Загальні домовленості щодо вирішення конфліктів та сфера їх застосування. Процедура і практика вирішення торговельних суперечок в ГАТТ/СОТ. Приклади торговельних спорів та їх вирішення в рамках ГАТТ/СОТ Конфлікти, пов'язані із застосуванням антидемпінгових і компенсаційних заходів.

Змістовий модуль 2. Міжнародне економічне право як складова частина механізму регулювання МЕВ.

Тема 4. Міжнародно-правове регулювання торговельних і митних відносин.

Міжнародне торговельне право – складова частина міжнародного економічного права. Джерела міжнародного торговельного права. Система міжнародного торговельного права. Принципи міжнародної торгівлі. Міжнародні торговельні договори (угоди). Класифікація торговельних договорів за змістом. Класифікація торговельних договорів за назвою. Порядок укладення договору

міжнародної купівлі-продажу товарів. Світова організація торгівлі як міжнародна економічна організація. Міжнародні товарні організації.

Поняття міжнародного митного права. Джерела міжнародного митного права. Організаційно-правові форми міжнародного митного співробітництва. Поняття вільної зони. Спеціальні митні зони. Зони вільної торгівлі. Митний союз – одна з форм співробітництва держав.

Тема 5. Міжнародно-правове регулювання валютних та інвестиційних відносин.

Поняття і джерела міжнародного валютного права. Предмет міжнародного валютного права. Поняття валютних правовідносин. Суб'єкти валютних правовідносин. Поняття валютних операцій. Валюта як грошова одиниця країни. Євро – єдина європейська валюта країн – членів Європейської валютної системи. Європейська валютна система (ЄВС) – валютна стабільність в Європі. Загальна характеристика організаційно-правового механізму міжнародної валютної системи. Класифікація міжнародно-кредитних організацій. Організація валютно-кредитних відносин. Міжнародні кредитні організації і фонди: їх функціонування і міжнародно-правове регулювання (на прикладі МВФ, МБРР). Загальні положення з питань валютного регулювання. Роль державних органів у сфері валютного регулювання і валютного контролю. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р.

Сутність міжнародного інвестиційного права та його джерела. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Види інвестицій та форми інвестиційної діяльності. Міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами 1965 р. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права.

Тема 6. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК. Міжнародні економічні угоди.

Загальна характеристика ТНК. ТНК та їх роль у системі міжнародних економічних відносин. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК на універсальному рівні. Система Керівних принципів ТНК. Значення проекту Кодексу поведінки ТНК. Багатонаціональні та транснаціональні підприємства.

Поняття і значення міжнародних економічних угод. Правове регулювання відносин у межах міжнародних економічних угод. Загальна характеристика Закону України «Про міжнародні договори України». Види міжнародних економічних угод. Односторонні, двосторонні та багатосторонні угоди. Оплатні та безоплатні угоди. Формальні, реальні й консенсуальні угоди. Поділ міжнародних економічних угод за змістом. Міжнародно-правове регулювання порядку укладення міжнародних економічних угод. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями від 21 березня 1986 р. Міжнародні економічні угоди між державами та міжнародними економічними організаціями. Забезпечення виконання міжнародних економічних угод.

Змістовий модуль 3. Інституційне регулювання МЕВ в Україні.

Тема 7. МЕВ як об'єкт інституційного регулювання в Україні.

Основні напрямки МЕВ, ЗЕЗ та ЗЕД в Україні. Поняття торгової політики. Зовнішньоекономічна політика (ЗЕП), як найважливіший елемент загальної економічної політики держави, її значення та цілі. Характерні риси сучасної світової економіки та МЕВ. Сутність і значення відкритої економіки. Класифікація основних напрямів МЕВ і ЗЕЗ. Показники стану ЗЕЗ. Економічні основи вибору ЗЕП. Поняття протекціонізму і лібералізму. Тенденції протекціонізму і лібералізму в МЕВ. Взаємозв'язок зовнішньоекономічної політики і моделей економічного розвитку та участі країни у МЕВ. Сучасні підходи до взаємозв'язку національних економічних інтересів і участі країни в міжнародних економічних відносинах. Міжнародна економічна інтеграція. Інвестиційна політика. Інвестиційний клімат і його оцінка. Торговельна політика і економіка міжнародної торгівлі. Взаємозв'язок національного законодавства та міжнародних зобов'язань країни. Зовнішньоекономічна політика і зовнішня політика держави. Зовнішньоекономічна політика України, її законодавча база, особливості та проблеми вдосконалення. Включення України до системи багатостороннього регулювання міжнародної торгівлі: Україна та СОТ. Проблеми економічної інтеграції України з ЄС.

Тема 8. Законодавство України та його роль в організації і здійсненні міжнародного економічного і зовнішньоекономічного співробітництва.

Укладення та виконання міжнародних економічних договорів України. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Правове регулювання митної справи в Україні. Правові питання валютного регулювання. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні. Законодавство України про правове регулювання вирішення спорів, які виникають у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 9. Міжнародно-правове регулювання галузевого співробітництва в Україні.

Міжнародно-правовий механізм регулювання співробітництва у галузі промисловості та його застосування в Україні. Заключний акт Ради з безпеки і співробітництва у Європі від 1 серпня 1975 р. ЮНІДО – міжнародна спеціалізована міжурядова організація. Міжнародно-правовий механізм регулювання співробітництва у галузі сільського господарства. Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО). Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (ІФАД) – міжнародна спеціалізована установа ООН. Міжнародно-правове регулювання науково-технічного співробітництва. Програма розвитку ООН (ПРООН).

Правове регулювання міжнародних перевезень в Україні. Правове регулювання міжнародних річкових перевезень. Правове регулювання міжнародних залізничних перевезень. Правове регулювання міжнародних автомобільних перевезень. Правове регулювання повітряних перевезень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього го	у тому числі				Усього го	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Методи інституційного регулювання МЕВ.										
Тема 1. Митно-тарифні та нетарифні інструменти регулювання.	10	2	2	0	6	10	1	0	0	9
Тема 2. Антидемпингові, компенсаційні і спеціальні захисні заходи.	10	2	2	0	6	10	1	0	0	9
Тема 3. Торговельні конфлікти та механізми їх розв'язання.	10	2	2	0	6	10	0	0	0	10
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6	0	18	30	2	0	0	28
Змістовий модуль 2. Міжнародне економічне право як складова частина механізму регулювання МЕВ.										
Тема 4. Міжнародно-правове регулювання торговельних і митних відносин.	10	2	2	0	6	10	1	0	0	9
Тема 5. Міжнародно-правове регулювання валютних та інвестиційних відносин.	10	2	2	0	6	10	1	0	0	9

Тема 6. Міжнародно- правове регулювання діяльності ТНК. Міжнародні економічні угоди.	10	2	2	0	6	10	0	0	0	10
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6	0	18	30	2	0	0	28
Змістовий модуль 3. Інституційне регулювання МЕВ в Україні.										
Тема 7. МЕВ як об'єкт інституцій- ного регулювання в Україні.	10	2	2	0	6	10	1	0	0	9
Тема 8. Законодавство України та його роль в організації і здійсненні міжнародного економічного і зовнішньоеконо- мічного співробітництва.	10	2	2	0	6	10	1	0	0	9
Тема 9. Міжнародно- правове регулювання галузевого співробітництва в Україні.	10	2	2	0	6	10	0	0	0	10
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6	0	18	30	2	0	0	28
Усього годин	90	18	18	0	54	90	6	0	0	84

**5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.**

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Митно-тарифні та нетарифні інструменти регулювання. Розрахункове завдання з визначення розміру митних платежів.	2
2	Антидемпингові, компенсаційні і спеціальні захисні заходи. Розрахункові завдання з визначення антидемпингових, компенсаційних та спеціальних мит.	2
3	Торговельні конфлікти та механізми їх розв'язання. Графічне завдання з побудови структурно-логічних схем змісту і механізмів розв'язання торговельних конфліктів.	2
4	Міжнародно-правове регулювання торговельних і митних відносин. Аналіз правозастосовної практики.	2
5	Міжнародно-правове регулювання валютних та інвестиційних відносин. Аналіз правозастосовної практики.	2
6	Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК. Міжнародні економічні угоди. Складання та аналіз тексту міжнародної економічної угоди.	2
7	МЕВ як об'єкт інституційного регулювання в Україні. Графічне завдання з побудови структурно-логічної схеми діючої в Україні системи інституційного регулювання МЕВ.	2
8	Законодавство України та його роль в організації і здійсненні міжнародного економічного і зовнішньоекономічного співробітництва. Аналіз правозастосовної практики.	2
9	Міжнародно-правове регулювання галузевого співробітництва в Україні. Аналіз правозастосовної практики.	2
	Разом	18

7. Теми лабораторних занять Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Митно-тарифні та нетарифні інструменти регулювання. / Підготовка до практичного заняття.	6
2	Антидемпингові, компенсаційні і спеціальні захисні заходи. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6

3	Торговельні конфлікти та механізми їх розв'язання. / Написання есе. Вимоги до есе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання есе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
4	Міжнародно-правове регулювання торговельних і митних відносин. / Підготовка до практичного заняття.	6
5	Міжнародно-правове регулювання валютних та інвестиційних відносин. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
6	Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК. Міжнародні економічні угоди. / Написання есе. Вимоги до есе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання есе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
7	МЕВ як об'єкт інституційного регулювання в Україні. / Підготовка до практичного заняття.	6
8	Законодавство України та його роль в організації і здійсненні міжнародного економічного і зовнішньоекономічного співробітництва. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
9	Міжнародно-правове регулювання галузевого співробітництва в Україні. / Написання есе. Вимоги до есе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання есе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
	Разом	54

9.Методи навчання

У процесі проведення лекційних, практичних та інших видів навчальних занять будуть використані наступні методи навчання:

а) Словесні: лекції (проблемні, лекції-візуалізації, лекції з аналізом конкретних ситуацій та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання;

б) Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень;

в) Практичні: вправи; тренувальні вправи; творчі вправи; розв'язання розрахункових задач; виконання дослідів; ділові ігри; рольові ігри; виконання індивідуальних завдань (реферати, есе).

10.Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Для поточного контролю (за кожною темою курсу окремо) будуть використані наступні методи оцінювання: поточне оцінювання усних відповідей, а також завдань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Для періодичного контролю (за кожним змістовним модулем) будуть використані наступні методи оцінювання: контрольна письмова робота, оцінювання есе.

Для підсумкового контролю (заліку з навчальної дисципліни в цілому) будуть використані наступні методи оцінювання: тестування, оцінювання портфоліо.

Критерії оцінювання результатів навчання - це ознака, на основі якої проводиться оцінювання цих результатів і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень студентів і трансформуються в оцінку згідно затверджені шкали. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС. У таблиці нижче наведено конкретні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни “Регулювання міжнародних економічних відносин”.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ “РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН”

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки;	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно

	самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання.
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, під	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, під час виявлення
	час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою

	вивченого; не вмiє робити найпростiшi операцiї аналізу i синтезу, робити узагальнення, висновки; пiд час вiдповiдi допускаються суттєвi помилки.	викладача, вiдсутнi сформованi умiння та навички.
Незадовiльно з обов'язковим повторним вивченням дисциплiни	не володiє навчальним матерiалом	виконує лише елементи завдання, потребує постiйноi допомоги викладача

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦIНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Максимана кiлькiсть балiв за заняття (завдання)	Кiлькiсть занять (завдань)	Середнiй бал за всi заняття (завдання)
Змiстовний модуль 1			
Поточний контроль на лекцiях	100	3	100
Поточний контроль пiд час практичних занять	100	3	100
Поточний контроль самостiйної роботи	100	3	100
Контрольна робота за змiстовим модулем	100	1	100
Усього за змiстовим модулем 1 (середнiй бал)	100	10	100
Змiстовний модуль 2			
Поточний контроль на лекцiях	100	3	100
Поточний контроль пiд час практичних занять	100	3	100
Поточний контроль самостiйної роботи	100	3	100
Контрольна робота за змiстовим модулем	100	1	100
Усього за змiстовим модулем 2 (середнiй бал)	100	10	100
Змiстовний модуль 3			
Поточний контроль на лекцiях	100	3	100
Поточний контроль пiд час практичних занять	100	3	100
Поточний контроль самостiйної роботи	100	3	100
Контрольна робота за	100	1	100

змістовим модулем			
Усього за змістовим модулем 3 (середній бал)	100	10	100
Підсумковий контроль (залік)	100	1	100
Підсумкова кількість балів (середній бал)	100	31	100

11. Питання для підсумкового контролю

1. МЕВ як об'єкт інституційного регулювання.
2. Поняття і зміст інституційного регулювання МЕВ.
3. Зовнішньоекономічна політика України, її законодавча база, особливості та проблеми вдосконалення.
4. Інституційні механізми забезпечення прав і гарантій іноземних інвесторів.
5. Митно-тарифні та нетарифні інструменти регулювання.
6. Угода ГАТТ/СОТ.
7. Особливості міжнародної торгівлі послугами.
8. Антидемпингові, компенсаційні і спеціальні захисні заходи.
9. Заходи щодо захисту національного ринку в системі ГАТТ/СОТ та заходи по забезпеченню добросовісної конкуренції. Обґрунтування теоретичних засад та чинників антидемпінгового регулювання в Україні.
10. Методи розрахунку ефективності демпінгу та антидемпінгових дій.
11. Виявлення причин та можливості вирішення проблем боротьби з демпінгом.
12. Торговельні конфлікти та механізми їх розв'язання.
13. Міжнародні торговельні конфлікти, їх види та можливості розв'язання.
14. Засоби торговельних політик країн як джерело протиріч між торговельними партнерами.
15. Поняття та предмет міжнародного економічного права як складової частини механізму інституційного регулювання МЕВ.
16. Поняття міжнародного економічного права як складової частини механізму інституційного регулювання МЕВ.
17. Гармонізація національного законодавства з міжнародним економічним правом.
18. Джерела міжнародного економічного права. Принципи міжнародного економічного права.
19. Поняття та система джерел міжнародного економічного права.
20. Поняття та система принципів міжнародного економічного права.
21. Держави як суб'єкти міжнародного економічного права. Міжнародні економічні організації.
22. Правовий статус держави як суб'єкта міжнародного економічного права.
23. Поняття та правовий статус міжнародних економічних організацій.
24. ТНК і міжнародно-правове регулювання їх діяльності. Міжнародні економічні договори.
25. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК на універсальному рівні.

26. Поняття і значення міжнародних економічних договорів. Забезпечення виконання міжнародних економічних договорів.
27. Законодавство України та його роль в організації і здійсненні міжнародного економічного і зовнішньоекономічного співробітництва.
28. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
29. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
30. Міждержавні, міжурядові і міжвідомчі договори.
31. Укладення міжнародних договорів України.
32. Ратифікація міжнародних договорів України.
33. Затвердження міжнародних договорів України.
34. Набрання чинності міжнародними договорами України.
35. Дотримання і виконання міжнародних договорів України.
36. Виконання міжнародних договорів України.
37. Оприлюднення, реєстрація та зберігання текстів міжнародних договорів.
38. Припинення та зупинення дії міжнародних договорів.
39. Контроль за виконанням Закону України «Про міжнародні договори України» та міжнародних договорів України.
40. Значення правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
41. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
42. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
43. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
44. Укладення договорів (контрактів) суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.
45. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
46. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
47. Загальна характеристика законодавства, що регулює спори у зовнішньоекономічній діяльності.
48. Правовий статус міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України.
49. Правовий статус Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України.
50. Міжнародно-правовий механізм регулювання співробітництва у галузі промисловості.
51. Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва у Європі від 1 серпня 1975 р.
52. ЮНІДО – міжнародна спеціалізована міжурядова організація.
53. Міжнародно-правовий механізм регулювання співробітництва у галузі сільського господарства.
54. Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО).
55. Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (ІФАД) – міжнародна спеціалізована установа ООН.
56. Міжнародно-правове регулювання науково-технічного співробітництва.
57. Програма розвитку ООН (ПРООН).
58. Міжнародне митне право, його основні положення.

59. Гармонізована система описання та кодування товарів.

60. Рада митного співробітництва.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

За кожну тему оцінка розраховується за 100-бальною шкалою. Кожна модульна контрольна робота оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка за кожний змістовний модуль розраховується як середня арифметична з чотирьох 100-бальних оцінок: оцінок за кожну з трьох тем і оцінки за модульну контрольну роботу. Підсумкова оцінка за всі три змістовні модулі даної дисципліни розраховується як середня арифметична з фінальних оцінок за кожний змістовний модуль. **Фінальною оцінкою за поточний контроль** є підсумкова (середня арифметична) оцінка за всі три змістовні модулі.

Окремо проводиться **підсумковий контроль**, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Фінальна (залікова) оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне з фінальної оцінки за поточний контроль та оцінки за підсумковий контроль.

Поточний контроль												Підсумковий контроль	Фінальна (залікова) оцінка з навчальної дисципліни
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3					
T1	T2	T3	Контр. робота	T4	T5	T6	Контр. робота	T7	T8	T9	Контр. робота		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Все необхідне навчально-методичне забезпечення міститься в GOOGLE-класі за адресою: <https://classroom.google.com/c/NDY4OTg3ODYxOTIx> Код курсу - j3ewny5

До складу вказаного вище навчально-методичного забезпечення курсу

відносяться:

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- Навчально-методичні матеріали для лекцій, конспекти (тексти, схеми) лекцій;
- Мультимедійні презентації;
- Плани практичних занять;
- Методичний посібник: Ніколаєв Ю.О. Регулювання міжнародних економічних відносин: методичний посібник / Ю. О. Ніколаєв – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. – 80 с.
- Методичні вказівки (рекомендації) щодо самостійного вивчення дисципліни;
- Навчально-методичні матеріали для поточного, періодичного і підсумкового контролю.

14.Рекомендована література

Основна

1. Зуєв В.М. Глобальне економічне регулювання / В.М. Зуєв. — Харків: Бурун-книга, 2021. – 574 с.
2. Боярська З. Міжнародне комерційне право: навчально-методичний посібник / З. Боярська. — К.: КНЕУ, 2021. – 196 с.
3. Довгань В. Право світової торгівлі / В. Довгань. — К.: КНТ, 2021. – 448 с.
4. Побірченко І. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство / І. Побірченко. - К.: Ін Юре, 2020. – 584 с.
5. Дахно І. І. Міжнародне економічне право / І. І. Дахно. – 7-ме вид., перероблене і доповнене. – К.: ЦУЛ, 2020. – 512 с.
6. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: підручник / В. Ф. Опришко. – Вид. 8-ме, перероблене і доповнене. – К.: КНЕУ, 2021. – 844 с.
7. Михеєв С. Міжнародне економічне право. Підручник / С. Михеєв – Харків: Одісей, 2020. – 766 с.
8. Ніколаєв Ю.О. Регулювання міжнародних економічних відносин: методичний посібник / Ю. О. Ніколаєв – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. – 80 с.
9. Ніколаєв Ю. О., Боцян Н.О. Регулювання торгівлі послугами в умовах глобалізації // Добробут націй в умовах глобальної нестабільності: зб. наук. праць Дев'ятої міжнар. наук.-практич. конф. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020.—С.27—29. - Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/25362/1/27-29.pdf>
10. Ніколаєв Ю. О., Заславська Н.В. Напрями удосконалення зовнішньоторговельної політики в умовах України // Добробут націй в умовах глобальної нестабільності: зб. наук. праць Дев'ятої міжнар. наук.-практич. конф. –

Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. - С. 39 — 41. - Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/23777/1/39-41.pdf>

11. Ніколаєв Ю. О., Заславська Н.В. Емпіричне дослідження відкритості торгівлі та економічного зростання на сучасному етапі // Приазовський економічний вісник. – 2020. - № 4 (15). С. 22 — 26. - Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/26578/1/22-26.pdf>

12. Ніколаєв Ю. О., Боцян Н.О. Вплив державного регулювання на міжнародну міграцію робітничих кадрів // Добробут націй в умовах глобальної нестабільності: зб. наук. праць Восьмої міжнар. наук.-практ. конф. / ОНУ ім. І.І. Мечникова. – Одеса: Одесский нац. ун-т, 2020. - С. 30 — 33. - Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/15493/1/30-33.pdf>

Додаткова

1. Zadoia A. International investment position in the system of the foreign economic activity indicators of the country [Електронний ресурс]//Academic review. – 2020. –Т.2.–С.77-85. – Режим доступу: <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2020/2/abstracts2020-2/9.pdf>
2. Vartanian P. R. etal. International Investment Position and Exchange Rate in Brazil: An Application of the GrubelandLloyd Index. [Електронний ресурс] // Empirical Economics Review 9(4). – 2020. – Режим доступу: https://www.mackenzie.br/fileadmin/ARQUIVOS/Public/6-pos-graduacao/upm-higienopolis/mestrado-doutorado/economia_mercados/2020/Artigos_Relevantes/International_Investment_Position_and_Exchange_Rate_in_Brazil_An_Application_of_the_Grubel_and_Lloyd_Index__2012-2019_.pdf
3. Allen, Cian Household Wealth & the Net International Investment Position [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу: <https://ssrn.com/abstract=3160217>
4. Bilewicz E. Structure of the International Investment Position of new European Union Member States in 2010-2019 [Електронний ресурс] //Trends in the World Economy. – 2020. – Т. 9. – С.43-57. – Режим доступу: https://wneiz.pl/nauka_wneiz/twe/9-2020-/twe-9-43.pdf
5. О Klymenko, S Mala, H Matviienko International investment position of Ukraine: possibilities for improvement in the context of tax policy changes [Електронний ресурс] // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. – 2020. – №. 36. – С. 144-152. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDTU_ek_2020_36_24
6. Yongding Y. The reemergence of the issue of US ‘external sustainability’and what should be China’s responses //China Economic Journal. – 2022. – Т. 15. – №. 3. – С.263-276. – <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17538963.2022.2117167?scroll=top&needAccess=true>
7. Fuertes A. US external imbalances: an empirical approach* Desequilibrios externos de Estados Unidos: una aproximación empírica. - US external imbalances: an empirical approach* Desequilibrios externos de Estados Unidos: una aproximación

empírica

8. Van Aaken A., Kurtz J. Beyond rational choice: international trade law and the behavioral political economy of protectionism //Journal of international economic law. – 2020. – Т. 22. – №. 4. – С. 601-628. - <https://academic.oup.com/jiel/article-abstract/22/4/601/5695631>
9. Azmeh S., Foster C., Echavarri J. The international trade regime and the quest for free digital trade //International Studies Review. – 2020. – Т. 22. – №. 3. – С. 671-692. - <https://academic.oup.com/isr/article/22/3/671/5564378>
10. Zhang D. et al. Economic policy uncertainty in the US and China and their impact on the global markets //Economic Modelling. – 2020. – Т. 79. – С. 47-56. - <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264999318303936>
11. Chen L., Du Z., Hu Z. Impact of economic policy uncertainty on exchange rate volatility of China //Finance Research Letters. – 2020. – Т. 32. – С. 101266. - <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1544612319306038>
12. Liu T., Woo W. T. Understanding the US-China trade war //China Economic Journal. – 2020. – Т. 11. – №. 3. – С. 319-340. - <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/17538963.2020.1516256>
13. Historical gross domestic product [Електронний ресурс] // World Bank data. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.МКТР.CD>
14. Historical consumer price index [Електронний ресурс] // World Bank data. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG>

15.Електронні інформаційні ресурси

1.Сайти бібліотек:

- 1.1.Онлайн-бібліотека України Patreon - www.lib.com.ua/uk/
- 1.2.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського - nbuv.gov.ua
- 1.3.Національна (парламентська) бібліотека України імені Ярослава Мудрого – nlu.org.ua
- 1.4.Електронна наукова бібліотека КНЕУ імені М.В. Довнар-Запольського – lib.kneu.edu.ua/ua/e_resours_bibl/elek_bibl_litr/
- 1.5.Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова – lib.onu.edu.ua

2.Відкриті державні реєстри:

- 2.1.Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань – kar.minjust.gov.ua
- 2.2.Єдиний державний портал відкритих даних – youcontrol.com.ua

3.Оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших установ та організацій:

- 3.1.Державна служба статистики України – ukrstat.gov.ua
- 3.2.Головне управління статистики в Одеській області – od.ukrstat.gov.ua
- 3.3.Міністерство економіки України – me.gov.ua

3.4. Міністерство закордонних справ України – mfa.gov.ua

3.5. Національний банк України – www.bank.gov.ua

3.6. Міністерство фінансів України - www.minfin.gov.ua

4. Відкриті бази даних:

4.1. Міжнародний валютний фонд – www.imf.org

4.2. Комісія ООН з торгівлі та розвитку – www.unctad.org

4.3. Світова організація торгівлі – www.wto.org

4.4. Світовий банк – www.worldbank.org

4.5. Центральне розвідувальне управління США (ЦРУ) –
www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/

4.6. Організація економічного співробітництва та розвитку - www.oecd.org

4.7. Азійський банк розвитку - www.adb.org/Countries

4.8. Євростат - ec.europa.eu/eurostat

4.9. Перелік Інтернет-адрес Центральних банків усіх країн світу -
www.bis.org/cbanks.htm